

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

LEGE

pentru ratificarea Acordului între Guvernul României și Guvernul Statelor Unite ale Americii privind intensificarea cooperării în prevenirea și combaterea infracțiunilor grave, semnat la 5 octombrie 2015 la Washington DC

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii proiectului de act normativ

1. Descrierea situației actuale

În cadrul demersurilor politico-diplomatice întreprinse de către România în vederea îndeplinirii criteriilor tehnice pentru eliminarea vizelor pentru cetățenii români care călătoresc în SUA, respectiv de admitere a țării noastre în Programul Visa Waiver (VWP), s-a conturat necesitatea încheierii unui Acord între Guvernul României și Guvernul Statelor Unite ale Americii privind intensificarea cooperării în prevenirea și combaterea infracțiunilor grave (denumit în continuare Acord RO-SUA).

Propus de partea americană, documentul reprezintă un criteriu tehnic impus de exigențele Programului Visa Waiver, în procesul de liberalizare a vizelor pentru cetățenii români care călătoresc în SUA, și va reglementa, pe baze juridice, cooperarea în prevenirea, descoperirea și investigarea infracțiunilor grave, a infracțiunilor de terorism și, în special, schimbul de informații între autoritățile cu atribuții în acest domeniu.

Împreună cu ministerele și instituțiile interesate, a fost definitivat contraproiectul părții române care, potrivit mandatului aprobat prin Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. 8 din 10 februarie 2014 a fost negociat cu partea americană în cadrul unei întâlniri,

la nivel de experți, desfășurată la București, la sediul MAI, în perioada 31 martie - 1 aprilie 2014. Textul negociat corespunde în mare măsură variantei părții române și mandatului de negociere menționat anterior. Aspectele rămase în discuție au fost convenite ulterior prin corespondență.

Astfel, potrivit prevederilor Acordului RO-SUA, în vederea prevenirii, descoperirii și investigării infracțiunilor grave, Părțile vor asigura disponibilitatea datelor de referință din dosarul de caz din sistemele naționale automate de identificare dactiloscopică și din bazele de analiză ADN, utilizate în prevenirea și investigarea infracțiunilor. Domeniul de aplicabilitate al Acordului RO-SUA cuprinde fapte ce constituie o infracțiune pasibilă, potrivit legislației naționale a Părților, de o pedeapsă privativă de libertate al cărei maxim este mai mare de un an sau de o pedeapsă mai gravă.

Documentul de cooperare conține dispoziții referitoare, printre altele, la:

- acces reciproc la datele de referință în sistemele automatizate de identificare a amprentelor, create de Părți în acest scop; efectuarea interogărilor automatizate prin compararea datelor dactiloscopice, de către punctele naționale de contact, în cazuri individuale;

- acces reciproc la datele de referință în fișierele de date ADN; efectuarea interogărilor automatizate prin compararea profilurilor ADN, în cazuri individuale, de către punctele naționale de contact, în vederea cercetării infracțiunilor grave;

- desemnarea punctelor naționale de contact și încheierea unor aranjamente de punere în aplicare pentru stabilirea detaliilor tehnice și a procedurilor necesare realizării interogărilor automatizate a datelor dactiloscopice și a datelor ADN;

- furnizarea unor date suplimentare cu caracter personal și a altor informații legate de datele dactiloscopice și de datele ADN, după caz, potrivit legislațiilor naționale aplicabile Părților;

- aspecte referitoare la refuzul îndeplinirii unei cereri de furnizare de date și informații;

- protecția datelor cu caracter personal și limitări privind prelucrarea acestora;

- măsuri privind securitatea datelor cu caracter personal;

- alte prevederi cu caracter procedural, cum ar fi: suportarea cheltuielilor, intrarea în vigoare a Acordului RO-SUA, încetarea aplicării acestuia.

În baza aprobării de către CSAT a Memorandumului MAI nr. 273987/31.07.2015 cu tema: Semnarea Acordului între Guvernul României și Guvernul Statelor Unite ale Americii privind intensificarea cooperării în prevenirea și combaterea infracționalității grave, documentul de cooperare a fost semnat la Washington, la data de 05 octombrie 2015, de către domnul Gabriel OPREA, viceprim-ministru pentru securitate națională, ministrul afacerilor interne, pentru partea română, iar pentru partea americană de către doamna Loretta LYNCH, Procurorul general al SUA și domnul Alan BERSIN, adjunct al secretarului de stat pe probleme de afaceri internaționale din cadrul Departamentului Securității Interne.

La data de 4 mai 2016, în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr. 119, a fost publicată Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului [denumită în continuare Directiva (UE) 2016/680], act normativ prin care sunt stabilite norme referitoare la protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor, inclusiv al protejării împotriva amenințărilor la adresa securității publice și al prevenirii acestora.

Pentru ca prelucrarea de date cu caracter personal să fie conformă cadrului legislativ adoptat la nivelul UE, tratatele încheiate cu state terțe trebuie să instituie o serie de reguli care să vizeze:

- cerințele în materie de protecție a datelor stabilite la art.4 din Directiva (UE) 2016/680, inclusiv limitarea

accesului autorităților publice strict la cele competente, precum și limitarea prelucrării ulterioare a datelor;

- drepturile persoanei vizate;
- dreptul la obținerea unui remediu efectiv;
- asigurarea securității și confidențialității datelor;
- supravegherea și controlul prelucrărilor – desemnarea unei autorități de supraveghere;
- transferul ulterior al datelor către state terțe sau organizații internaționale.

Referitor la reperele esențiale în determinarea elementelor care ar trebui să constituie garanții minime privind transferul de date cu caracter personal către state terțe, ar trebui avute în vedere considerentele cuprinse în Comunicarea Comisiei Europene Schimbul și protecția datelor cu caracter personal într-o lume globalizată, COM (2017) 7 final¹, potrivit căroră Acordul de cooperare între Uniunea Europeană și Statele Unite ale Americii privind protecția informațiilor cu caracter personal în ceea ce privește prevenirea, cercetarea, constatarea sau urmărirea penală a infracțiunilor (denumit în continuare Acordul UE-SUA)² reprezintă un exemplu de cooperare în materie polițienească asigurând, totodată, un nivel înalt al garanțiilor în materia protecției datelor cu caracter personal.

Astfel, se observă că, dintre principiile cuprinse în Acordul UE-SUA, considerate ca asigurând un nivel înalt al garanțiilor în materia protecției datelor cu caracter personal, în cadrul Acordului RO-SUA nu sunt reflectate în mod explicit principiile referitoare la notificarea unui incident de securitate, la adoptarea deciziilor automatizate și la supravegherea activităților de prelucrare a datelor cu caracter personal.

Dintre cele trei principii precizate anterior, cel referitor la supravegherea activităților de prelucrare a datelor cu caracter personal se regăsește între garanțiile minime ce trebuie asigurate în materia prelucrării datelor cu caracter personal, impuse prin Directiva (UE) 2016/680.

În acest sens, principiile referitoare la notificarea unui incident de securitate și la adoptarea deciziilor automatizate pot fi apreciate ca făcând parte din

¹ ec.europa.eu/newsroom/document.cfm?doc_id=41157

² Publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr. 336 din 10 decembrie 2016.

	categoria înaltelor garanții. Totodată, în ceea ce privește adoptarea deciziilor automatizate, procedurile impuse prin Acordul RO-SUA, fără a aborda explicit adoptarea deciziilor, elimină la nivel de principiu posibilitatea adoptării deciziilor doar pe baza unor prelucrări automatizate. Revenind la principiul referitor la supravegherea activităților de prelucrare a datelor cu caracter personal, care nu se regăsește reglementat explicit în cuprinsul Acordului RO-SUA, pot fi avute în vedere dispozițiile art.5 alin.(1) din Acordul UE-SUA care precizează că „prezentul acord completează, după caz, dar nu înlocuiește dispozițiile privind protecția informațiilor cu caracter personal din acordurile internaționale dintre părți sau dintre Statele Unite și statele membre care abordează aspecte ce se încadrează în domeniul de aplicare a prezentului acord”. În concluzie, Acordul între Guvernul României și Guvernul Statelor Unite ale Americii privind intensificarea cooperării în prevenirea și combaterea infracțiunilor grave este compatibil cu principiile cuprinse în Directiva (UE) 2016/680 în ceea ce privește garanțiile minime care trebuie impuse în materia transferului de date cu caracter personal către țări terțe.
2. Schimbări preconizate	Intrarea în vigoare și punerea în aplicare a prevederilor Acordului bilateral vor avea un impact pozitiv în procesul îndeplinirii de către România a criteriilor impuse de exigențele Programului Visa Waiver.
3. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al proiectului de act normativ	
1. Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

2. Impactul asupra mediului de afaceri	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
2¹ Impactul asupra sarcinilor administrative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
2² Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
3. Impactul social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
4. Impactul asupra mediului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
5. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului de stat consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
(ii) impozit pe venit	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
(i) impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-

a) buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
(i) cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
(ii) bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect					
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect					
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect					
7. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect					
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect					
a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act						

normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	
1¹ Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
6. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
<i>Secțiunea a 6-a</i> <i>Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ</i>	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr.289/2017.
6. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

Secțiunea a 7-a
***Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea proiectului de act normativ***

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ prezentat a fost elaborat cu respectarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, fiind afișat pe pagina de internet a MAI la data de 27.02.2017.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
3. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

Secțiunea a 8-a
Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
2. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului între Guvernul României și Guvernul Statelor Unite ale Americii privind intensificarea cooperării în prevenirea și combaterea infracțiunilor grave, semnat la 5 octombrie 2015 la Washington DC, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM - MINISTRU

SORIN MIHAI GRINDEANU